

Rešitve za 8. razred

1. Ločimo dve možnosti $|x - 1| - 5 = 3$ in $|x - 1| - 5 = -3$. Prvo enačbo preoblikujemo v $|x - 1| = 8$ in dobimo dve enačbi:
 $x - 1 = 8$: rešitev te enačbe je $x = 9$.
 $x - 1 = -8$: v tem primeru je rešitev enačbe $x = -7$.
V drugem primeru enačbo preoblikujemo v enačbo $|x - 1| = 2$. Tokrat je potrebno rešiti naslednji enačbi:
 $x - 1 = 2$: rešitev je $x = 3$.
 $x - 1 = -2$ z rešitvijo $x = -1$.

Upoštevanje obeh možnosti: $x - 1 - 5 = 3$ in $x - 1 - 5 = -3$.	2 točki
Zapis ekvivalentne enačbe k prvi možnosti: $x - 1 = 8$.	1 točka
Odprava absolutne vrednosti in upoštevanje dveh možnosti.	1 točka
Zapisana rešitev enačbe $x - 1 = 8$: $x = 9$.	1 točka
Zapisana rešitev enačbe $x - 1 = -8$: $x = -7$.	1 točka
Zapis enakovredne enačbe k drugi možnosti: $x - 1 = 2$.	1 točka
Ponovno upoštevanje dveh možnosti.	1 točka
Zapisana rešitev enačbe $x - 1 = 2$: $x = 3$.	1 točka
Zapisana rešitev enačbe $x - 1 = -2$ z rešitvijo $x = -1$.	1 točka

2. 1. način

Označimo prvo število z a in drugo število z b . Vsako število, razen prvih dveh, je enako vsoti dveh predhodno zapisanih števil. Torej imamo števila: $a, b, a + b, a + 2b, 2a + 3b$ ter $3a + 5b$. Njihova vsota je enaka $8a + 12b$ oziroma $4(2a + 3b)$. Vemo, da je peto število enako 14, torej velja $2a + 3b = 14$. Tako je vsota teh šestih števil enaka $4 \cdot 14 = 56$.

Upoštevanje, da je vsako število, razen prvih dveh, enako vsoti dveh predhodno zapisanih števil:

Zapisano tretje število: $a + b$.	1 točka
Zapis četrtega števila: $a + 2b$.	1 točka
Zapis petega števila: $2a + 3b$.	1 točka
Zapisano šesto število: $3a + 5b$.	1 točka
Izračuna ter zapisana vsota vseh 6 števil: $8a + 12b$.	2 točki
Izpostavljanje skupnega faktorja: $4(2a + 3b)$.	2 točki
Sklep, da iz enakosti $2a + 3b = 14$ sledi, da je vsota enaka: $4 \cdot 14 = 56$.	2 točki

Opomba: Uganjena rešitev brez utemeljitve prinese največ 2 točki.

2. način

Označimo prvo število z a in drugo število z b . Vsako število, razen prvih dveh, je enako vsoti dveh predhodno zapisanih števil, peto število pa je enako 14. Torej imamo števila: $a, b, a + b, a + 2b, 14$ ter $a + 2b + 14$. Za peto število velja $2a + 3b = 14$, kar pomeni, da je b sodo naravno število. Število b je lahko le 2 ali 4, sicer bi bila vsota $2a + 3b$ večja od 14. Če je $b = 2$, mora biti $a = 4$. Torej dobimo števila: 4, 2, 6, 8, 14 in 22, katerih vsota je enaka 56. Če pa je $b = 4$, mora biti $a = 1$. V tem primeru dobimo števila: 1, 4, 5, 9, 14 in 23, katerih vsota je prav tako 56.

Upoštevanje, da je vsako število, razen prvih dveh, enako vsoti dveh predhodno zapisanih števil:

Zapisano tretje število: $a + b$ . .... 1 točka

Zapis četrtega števila: $a + 2b$ . .... 1 točka

Zapisano šesto število: $a + 2b + 14$ . .... 1 točka

Zapisana enakost za peto število: $2a + 3b = 14$ . .... 1 točka

Sklep in utemeljitev, da je b lahko le 2 ali 4. .... 2 točki

Obravnavanje možnosti $b = 2$ z zapisanimi števili in izračunano vsoto 56. ... 2 točki

Obravnavanje možnosti $b = 4$ z zapisanimi števili in izračunano vsoto 56. ... 2 točki

3. Z večjim bagrom izkopljejo v eni uri $\frac{1}{12}$ jame. Ker je bilo delo končano v 8 urah, so z večjim bagrom izkopali $\frac{8}{12}$ oziroma $\frac{2}{3}$ jame. Preostalo $\frac{1}{3}$ jame so izkopali z manjšima bagroma. S prvim manjšim bagrom so delali 6, z drugim pa 4 ure, skupaj torej 10 delovnih ur za $\frac{1}{3}$ jame. To pomeni, da bi v eni uri z vsakim izmed manjših bagrov izkopali $\frac{1}{30}$ jame. Če bi izkopavali le z enim manjšim bagrom, bi izkop jame trajal 30 ur.

Ugotovitev, da z večjim bagrom vsako uro izkopljejo $\frac{1}{12}$ jame. .... 1 točka

Sklep, da so z večjim bagrom izkopali $\frac{2}{3}$ jame. .... 1 točka

Ugotovitev, da so z manjšima bagroma skupaj izkopali $\frac{1}{3}$ jame. .... 1 točka

Ugotovitev, da so s prvim manjšim bagrom delali 6, z drugim pa 4 ure. .. 2 točki

Sklep, da so z obema manjšima bagroma skupaj v 10 urah izkopali $\frac{1}{3}$ jame. ... 1 točka

Sklep, da bi z vsakim od njiju v eni uri izkopali $\frac{1}{30}$ jame. .... 2 točki

Odgovor: Z manjšim bagrom bi izkopali jamo v 30 urah. .... 2 točki

4. Število odvzetih frnikol iz prve posode označimo z x . Iz druge posode smo vzeli $2x$ frnikol, iz tretje $3x$, četrte $4x$ in tako naprej. Skupno smo odvzeli $x + 2x + 3x + \dots + 10x$ frnikol oziroma $55x$. V deseti posodi je ostala le 1 frnikola, torej je bila na začetku v tej posodi $10x + 1$ frnikola. Ker je bilo v vsaki izmed posod enako število frnikol, je bilo skupno število vseh frnikol enako $10 \cdot (10x + 1)$. Ostalo jih je 370, torej je potrebno rešiti enačbo: $10 \cdot (10x + 1) - 55x = 370$, katere rešitev je $x = 8$. V vsaki posodi je bilo na začetku 81 frnikol.

Zapisana števila odvzetih frnikol iz posamezne posode: $x, 2x, 3x \dots 10x$. 2 točki

Izračunano skupno število odvzetih frnikol: $55x$ . .... 1 točka

Sklep, da je bila v deseti posodi $10x + 1$ frnikola. .... 1 točka

Ugotovitev, da je bilo v vseh posodah skupaj $10 \cdot (10x + 1)$ frnikol. .... 1 točka

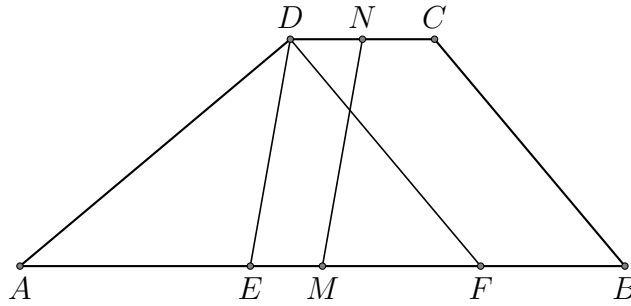
Zapisana enačba: $10 \cdot (10x + 1) - 55x = 370$ . .... 2 točki

Izračunana rešitev enačbe: $x = 8$ . .... 2 točki

Izračunano število frnikol v posamezni posodi, torej 81 frnikol. .... 1 točka

Opomba: če tekmovalec rešuje nalogo s poskušanjem in pri tem ne preveri čisto vseh možnosti, prejme največ 7 točk.

5. Narišimo skico

Označimo kota ob daljši osnovnici trapeza $ABCD$: $\sphericalangle BAD = \alpha$ in $\sphericalangle CBA = \beta$. Razpolovišči osnovnic označimo s točkama M in N . Vzporednica k daljici MN skozi točko D seka osnovnico AB v točki E . Vzporednica k daljici BC skozi točko D seka osnovnico AB v točki F . Ker je točka M razpolovišče daljše osnovnice a , velja $|MB| = \frac{a}{2}$. Daljici EM in ND sta enako dolgi, in sicer je $|EM| = \frac{c}{2}$, saj je točka N razpolovišče osnovnice c . Torej velja $|AE| = a - \frac{a}{2} - \frac{c}{2} = \frac{a-c}{2}$. Trikotnik AED je enakokrak z osnovnico AD , saj iz besedila in skice razberemo: $|DE| = |MN| = \frac{a-c}{2} = |AE|$. Od tod sledi $\sphericalangle EAD = \sphericalangle ADE = \alpha$. Trikotnik EFD je enakokrak z osnovnico FD , saj je dolžina stranice EF enaka $|EF| = a - c - \frac{a-c}{2} = \frac{a-c}{2}$. Torej velja $\sphericalangle DFE = \sphericalangle EDF = \beta$. Velikosti notranjih kotov trikotnika AFD so α , β in $\alpha + \beta$, vsota velikosti pa je $2\alpha + 2\beta = 180^\circ$. Vsota velikosti kotov ob daljši osnovnici trapeza je torej enaka 90° .

- Narisana skica z označeno zveznico razpolovišč obeh osnovnic. .... 1 točka**
Ugotovitev, da je dolžina daljice MN je enaka $\frac{a-c}{2}$ . .... 1 točka
Izračunana dolžina daljice AE : $|AE| = \frac{a-c}{2}$ . .... 1 točka
Sklep, da je trikotnik AED enakokrak z osnovnico AD . .... 1 točka
Sklep, da za dva notranja kota trikotnika AED velja: $\sphericalangle EAD = \sphericalangle ADE = \alpha$ . .... 1 točka
Izračunana dolžina daljice EF : $|EF| = \frac{a-c}{2}$ . .... 1 točka
Sklep, da je trikotnik EFD enakokrak z osnovnico FD . .... 1 točka
Sklep, da za dva notranja kota trikotnika EFD velja: $\sphericalangle DFE = \sphericalangle EDF = \beta$ . .... 1 točka
Ugotovitev, da v trikotniku AFD velja $2\alpha + 2\beta = 180^\circ$ . .... 1 točka
Vsota kotov ob daljši osnovnici trapeza je enaka $\alpha + \beta = 90^\circ$ . .... 1 točka

Opomba: če tekmovalec izhaja iz napačne predpostavke, da je trapez enakokrak, dobi največ dve točki. Prav tako dobi največ 2 točki v primeru, da napačno predpostavi, da je zveznica razpolovišč osnovnic višina trapeza.